

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

ผิด	ถูก
ถวายการต้อนรับ	เฝ้าฯ รับเสด็จ (เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ), รับเสด็จ
ถวายความจงรักภักดี	จงรักภักดี, มีความจงรักภักดี, แสดงความจงรักภักดี
แสดงหน้าพระพักตร์	แสดงเฉพะาพระพักตร์
แสดงหน้าพระที่นั่ง	แสดงหน้าที่นั่ง

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

ผิด	ถูก
พระเจ้าอยู่หัวและพระราชินี	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, พระเจ้าอยู่หัว
พระราชินี, ราชนินี	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ,
สมเด็จพระนางเจ้าเอลิซาเบท	สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
กราบถวายบังคมทูล	สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบท
	กราบบังคมทูล เช่น กราบบังคมทูลถวายรายงาน, กราบบังคม ทูลรายงานกิจการ

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

- ✓ เดินทาง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จนถึง สมเด็จพระบรมราชกุมารี
ใช้ว่า เสด็จพระราชดำเนิน (เสด็จฯ) เจ้านายองค์อื่นๆ ใช้ว่า เสด็จ
- ✓ ถ้าพระราชวงศ์หลายพระองค์ซึ่งดำรงพระยศต่างกัน ทำกริยา “ไป”
พร้อมกัน จะใช้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย.....

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

- ✓ ยกเว้น เสด็จในคำต่อไปนี้ไม่ใช่ว่า เสด็จฯ ได้แก่ เสด็จเข้า เสด็จออก เสด็จขึ้น เสด็จประพาส เสด็จพระราชกุศล
- ✓ คำว่า “ขอบใจ” ถ้าจะกล่าวถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงขอบใจก็ใช้ว่า “ทรงขอบใจ” หรือ “พระราชทานพระราชกระแสนขอบใจ”

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

- ✓ เว้นแต่ผู้ที่ทรงขอบใจนั้นเป็นพระราชวงศ์ จึงใช้ “ขอบพระทัย”
- ✓ เช่น : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชนานพระราชมหาราช
ขอบใจประชาชน
- ✓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชนานพระราชมหาราชขอบพระทัย
พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

- ✓ “คำสั่ง” สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใช้
“พระบรมราชโองการ”
- ✓ สำหรับพระบรมราชินี “คำสั่ง” ใช้ว่า “พระราชเสาวนีย์”
- ✓ การใช้คำ “ถวาย” ถัดสิ่งของนั้นเป็นของเล็ก ใช้ “ทูลเกล้า
ทูลกระหม่อมถวาย”

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

- ✓ ถ้าเป็น ของใหญ่หรือสิ่งที่เป็นนามธรรม “น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อม ถวาย” หรือ “ถวาย” เฉย ๆ
- ✓ เสด็จฯพระเกียรติ ใช้เป็น ราชาศัพท์ไม่ได้
- ✓ กำหนดการ ใช้กับเรื่องทั่วๆ ไป
- ✓ หมายกำหนดการ ใช้กับเรื่องที่ราชสำนักกำหนด เช่น หมายกำหนดการพระราชทานปริญญาบัตร

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

- ✓ อาคันตุกะ แปลว่า แขกผู้มาหา
ถ้าเป็นแขกของคนธรรมดา เรียกว่า อาคันตุกะ
ถ้าเป็นแขกของ พระมหากษัตริย์ เรียกว่า พระราชอาคันตุกะ
- ✓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็น พระราชอาคันตุกะ ของ สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบท

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

- ✓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นอาคันตุกะของ
ประธานาธิบดี
- ✓ ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาเดินทางมาเยือนไทยในฐานะ
พระราชอาคันตุกะของในหลวง

คำราชาศัพท์ที่มักใช้ไม่ถูกต้อง

✓ การเปลี่ยนที่ประทับของกษัตริย์

เปลี่ยนจากที่ประทับประจำไปประทับชั่วคราวใช้ว่า

“เสด็จฯ แปรพระราชฐาน”

เปลี่ยนจากที่ประทับชั่วคราวไปที่ประทับประจำใช้ว่า

“เสด็จนิวัติพระนคร”

ข้อควรระวังในการใช้ราชาศัพท์

เมื่อกล่าวถึง สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระมหากษัตริย์
และพระราชวงศ์ต่างประเทศ หรือตัวละครในวรรณคดีที่เป็นเจ้า
เช่น อิเหนา จะต้องใช้ราชาศัพท์ตามฐานันดรศักดิ์ที่แท้จริง

ข้อควรระวังในการใช้ราชาศัพท์

เว้นแต่คำว่า “บรม” ใช้สำหรับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นพระมหากษัตริย์
แห่งประเทศไทยเท่านั้น

ข้อควรระวังในการใช้ราชาศัพท์

- ❖ คำใหม่ ๆ ที่ไม่มีราชาศัพท์โดยเฉพาะ เช่น กระเป๋า เครื่องสำอาง นาฬิกา ลิปสติก เซตผม สเปรย์ผม
- ❖ เมื่อจะใช้ให้เป็นราชาศัพท์คำใดที่เปลี่ยนได้ก็เปลี่ยน ที่เปลี่ยนไม่ได้ก็ควรคงรูปศัพท์เดิมไว้
- ❖ เช่น ทรงถือกระเป๋า เครื่องพระสำอาง นาฬิกา ลิปสติก ทรงแต่งพระเกศา ทรงฉีดเส้นพระเกศา เป็นต้น

คำที่ใช้แก่พระสงฆ์

- ❖ พระสงฆ์ทั่วไปให้ใช้คำสำหรับพระ เช่น ป่วย = อาพาธ นอน = จำวัด
- ❖ **ยกเว้น** สมเด็จพระสังฆราช ใช้คำราชาศัพท์ เสมอพระองค์เจ้า
เช่น กิน = เสวย ป่วย = ประชวร นอน = บรรทม
- ระวัง** พระสงฆ์องค์อื่นแม้จะเป็นพระราชาคณะ เช่น
สมเด็จพระวันรัต พระธีรญาณมุนี ใช้คำเหมือนพระสงฆ์ทั่วไป

คำขึ้นต้น-ลงท้ายจดหมายถึงพระภิกษุ

❖ ผู้รับ สมเด็จพระสังฆราช

คำขึ้นต้น: กราบทูล

คำลงท้าย: ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

❖ ผู้รับ สมเด็จพระราชาคณะ/พระราชาคณะ

คำขึ้นต้น: นมัสการ

คำลงท้าย: ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

คำขึ้นต้น-ลงท้ายจดหมายถึงพระภิกษุ

❖ ผู้รับ พระสงฆ์ทั่วไป

คำขึ้นต้น: นมัสการ

คำลงท้าย: ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

ราชาศัพท์สำหรับสมเด็จพระสังฆราช

	ใช้		ใช้
ไป	เสด็จ	ป่วย	ประชวร
ให้	ประทาน	จำวัด	บรรทม
พูด	ดำรัส , ตรัส	ตาย	สิ้นพระชนม์
นิมนต์	กราบทูล	ลา	กราบทูลลา

ราชาศัพท์สำหรับสมเด็จพระสังฆราช

	ใช้		ใช้
ขอ	ขอประทาน	รู้	ทรงทราบ
คำสอน	พระโอวาท	ห่มสบง จีวร	ทรงสบง จีวร
จดหมาย	พระสมณสาส์น	ปลงผม	ปลงพระเกศา

ราชาศัพท์สำหรับสมเด็จพระสังฆราช

	ใช้		ใช้
จดหมาย	ลิขิต	ผ้าห่ม	สบง
ของกิน	จันทน์	ผ้าพาดบ่า	อังสะ
ยารักษาโรค	คิลานเภสัช	ผ้าห่ม	จีวร
เรือนพักในวัด	กุฏิ	ผ้าผลัดอาบน้ำ	ผ้าชุบสรอง
ล้อม	ถาน	แต่งตัว	ครองผ้า

ราชาศัพท์สำหรับสมเด็จพระสังฆราช

	ใช้		ใช้
นอน	จำวัด	ที่นั่ง	อาสนะ
ซักผ้า , ย้อมผ้า	สุผ้า	ที่แสดงธรรม	ธรรมมาสน์
กิน	ฉัน	อาบน้ำ	สร่งน้ำ
ป่วย	อาพาธ	ตาย	ถึงแก่มรณภาพ
ยินดีด้วย	อนุโมทนา	กราบไหว้บูชา	นมัสการ

ราชาศัพท์สำหรับสมเด็จพระสังฆราช

	ใช้		ใช้
ให้	ถวาย	รับของใส่บาตร	บิณฑบาต
โกนผม	ปลงผม	โกนหนวด	ปลงหนวด
บวชเป็นสามเณร	บรรพชา	แจ้งความผิด	ปลงอาบัติ
บวชเป็นพระภิกษุ	อุปสมบท	สึก	ลาสิกขา